

7

A fekete október

1944 októberének első napjaiban meglepő jelenségnek láttunk tanúi. Német harctípusok röplapokkal árasztották el a Fővárost. Még meglepőbb volt a röplapok tartalma. Kiadójuk a "Keleti Front Bajtársi Szövetség" volt, a magyar hadsereg tényleges és tartalékos tisztjei egy részének fasiszta szervezete. Tagjai nem voltak kevésbé veszedelmesek a nyilasoknál, bár társadalmilag a magasabb osztályokhoz tartoztak, műveltségük is magasabb volt azokénál. A röplapok stílusa a 120 szoros értelemben hisztérikus volt. "Mi még itt vagyunk és itt is maradunk a kommunista-bolszevista-izidok minden aknamunkája ellenére is" - e szavak tartak a lapokon. (Emlékeztető idéve)

Nem értettük **S Á N C M U N K Á N** hogy röplapjaikat repülőgépekről terjeszték? Hiszen rendelkezésükre állhatott a gondolatuk az egész államgépzet! A rádió, a sajtó, az utcai reklámok mind szolgálatukra álltak. És egyáltalán: Miért gondolják, hogy most felre akarják állítani a dót? Honnan ez a hisztéria, ami mögött ott rejlik valami titkos felismerés?

A válasz nem soká váratott magára...

Október 15-ike - mint a háború legutóbb fordulópontja - vasárnapra esett. Napsütéses és **Három fejezet** csak örömbizálásoktól kezdett vischangozni "celligós" házunk udvarán: Weinbergerné, az "arja-párja", az egyetlen a hársban, aki megtarthatta a rádiókészülékét kioltozott: "Fegyveremlékiratimból." Felérástitette a rádió hangját, hogy mindannyian hallhassuk Horthy deklarációját, amit negyedélekedést olvastak be útra es útra. Olyan szavak voltak ezek, amelyeket még mindig az angol rádió-átviteltől fangos adásiban merünk fogni, amíg még nem kellett készülékünket beszolgáltatni: "Mi szövetségesei voltunk a németeknek - szöjt a deklaráció - de ők elárultak minket. Megszállták és kirabolták Magyarországot, hadseregüket a front legreménytelenebb pontjára állították, magyar katonák százait vitték a vadonhadra, a legbrutálisabb kegyetlenséggel bántak a magyar izidokkal és országunkat a pusztulás szélére vitték" (Emlékeztető idéve)

Útra es útra meghallgattunk minden egyes adást, nem győztünk betelni vele. Ezek óta vártunk erre a fordulatra, mégis nagy meglepetés volt. Az emberek sírtak es nevettek, táncoltak, ujjongtak, csaknem megőrültek a nagy örömtől. Lehet, hogy a ruháinkra, az egyik lakó lezsedő és szeszcsöves **Dr. G - R - B** "lógó" fölmotort és sárga celligót. Ezenem volt valami megérzés, hogy ez talán még kisebb korai, de az illó **(Dr. M - B** rán, színeket árasztotta a celligós fözslőnyait.

Jóétvággal ültünk az ebédhez. Vasárnap lévén Otta sógorom is otthon volt velünk. Ebéd után elhatároztuk, hogy lemegyünk kátfenn az utcára. Látni akartuk, hogy mi történik odakint.

A Zichy Jenő u. 15 sz. házával szemben lévő garázs a németek által volt lefoglalva. Az első dolgot amit láttunk az volt, hogy a németek most nagy igyekezettel ürítik a garázst. Az utca szűkebb volt, az őrök se harag nem látványt, az emberek úgy járkáltak mint minden más rendezet vasárnap. Ezek az Erzsébet köruti "Royal" szálló előtt volt nagy sűrűség-forgás. Ez a szálló is a németek által volt lefoglalva a megszállás első napja óta. Most német páncélos autók állt előtte, körülöttük S.B. katonák sűrűség-forgáltak, golyófúszerek loptak a nyakukban, állig fegyverben voltak. Ok is "csomagolással" foglalkoztak. Körös körül kíváncsi nézőközönség abszorgott-báneszködött, egykedvűen szemlélve a látnivalókat. Semiféle megjegyzés nem hangzott el se orra, se harag...

HOLCAUST KÖZLAPTÁNY
GYŰJTEMÉNY

8

A fekete október

1944 októberének első napjaiban meglepő jelenségnek lettünk tanúi. Német harci gépek röplapesővel árasztották el a Fővárost. Még meglepőbb volt e röplapok tartalma. Kiadójuk a "Keleti Front Bajtársi Szövetség" volt, a magyar hadsereg tényleges és tartalékos tisztjei egy részének fasiszta szervezete. Tagjai nem voltak kevésbé veszedelmesek a nyilasoknál, bár társadalmilag a magasabb osztályokhoz tartoztak, műveltségük is magasabb volt azokénál. A röplapok stílusa a szó szoros értelmében hisztérikus volt. "Mi még itt vagyunk és itt is maradunk a kommunista-bolsevista-zsidók minden aknamunkája ellenére is" - e szavak zartak a lap veget. (Emlékezetből idézve)

Nem értettük. Mi szükségük van ezeknek arra, hogy röplapjaikat repülőgépekről terjesszék? Hiszen rendelkezésükre állhatott - gondoltuk - az egész államgépezet! A rádió, a sajtó, az utcai reklámok mind szolgálhaták őket! És egyáltalán: Miért gondolják, hogy most félre akarják állítani őket? Honnan ez a hisztéria, ami mögött ott rejlik valami titkos félelem?

A válasz nem soká váratott magára...

Október 15-ike - mint a háború legtöbb fordulópontja - vasárnapra esett. Napsütéses őszi nap volt. Egyszerre csak örömkialtásoktól kezdett viszhangozni "csillagos" házunk udvara: W az "árja-párja", az egyetlen a házban, aki megtarthatta a rádiókészülékét kiáltozott: "Fegyverszünet!... Fegyverszünet!..." Felerősítette a rádió hangját, hogy mindannyian hallhassuk Horthy deklarációját, amit negyedóránként olvastak be újra es újra. Olyan szavak voltak ezek, amelyeket eddig csak az angol rádió letompított hangú adásaiban mertünk fogni, amíg még nem kellett készülékünket beszoigáltatni: "Hű szövetségesei voltunk a németeknek - szolt a deklaráció - de ők elárultak minket. Megszállták és kirabolták Magyarországot, hadseregét a front legreménytelenebb pontjára állították, magyar katonák százezreit vitték a vagonhidra, a legbrutálisabb kegyetlenséggel bántak a magyar zsidókkal és országunkat a pusztulás szélére vitték" (Emlékezetből idézve)

Ujra es újra meghallgattunk minden egyes adást, nem győztünk betelni vele. Évek óta vártunk erre a fordulatra, mégis nagy meglepetés volt. Az emberek sirtak es nevettek, táncoltak, ujjongtak, csaknem megőrültek a nagy örömtől. Letéptük a csillagot a ruhánkról, az egyik lakó leszedte es összetépte a kapu fölött "diszelgő" félméteres sárga csillagot. Bennem volt valami megmagyarázhatatlan érzés, hogy ez talán még kissé korai, de az illető nem hallgatott rám, szelnek eresztette a csillag foszlányait.

Jó étvágygal ültünk az ebédhez. Vasárnap lévén D. sógorom is otthon volt velünk. Ebéd után elhatároztuk, hogy lemegyünk ketten az utcára. Latni akartuk, hogy mi történik odakint.

A Zichy Jenő u. 15 sz. házunkkal szemben lévő garázs a németek által volt lefoglalva. Az első dolog amit láttunk az volt, hogy a németek most nagy igyekezettel őrítik a garázst. Az utca csendes volt, se öröm se harag nem látszott, az emberek úgy járkáltak mint minden más rendes vasárnap. Csak az Erzsébet körüti "Royal" szálló előtt volt nagy sürgés-forgás. Ez a szálloda is a németek által volt lefoglalva a megszállás első napja óta. Most német páncélos autósor állt előtte, körülöttük S.S. katonák sűrögtek-forogtak, golyófüzerek loptak a nyakukban, állig fegyverben voltak. Ők is "csomagolással" foglalkoztak. Körös körül kíváncsi nézőközönség ácsorgott-báméskodott, egykedvűen szemlélve a látnivalókat. Semmiféle megjegyzés nem hangzott el, se öröm, se harag...